

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U002050

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-05-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Добренський Олександр Анатолійович

2. Oleksandr A. Dobrenkyi

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2632-4885

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 201

Назва наукової спеціальності: Агрономія

Галузь / галузі знань: аграрні науки та продовольство

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 37168 Агрономія

Дата захисту: 21-07-2026

Спеціальність за освітою: 8.130101 Агрохімія і ґрунтознавство

Місце роботи здобувача: ТОВ КВС Угорщина

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження: вул. Корісфа, Баболна, 2943, Угорщина

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 14243

Повне найменування юридичної особи: Інститут рослинництва ім. В. Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497176

Місцезнаходження: проспект Героїв Харькова, Харків, Харківський р-н., 61060, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут рослинництва ім. В. Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497176

Місцезнаходження: проспект Героїв Харькова, Харків, Харківський р-н., 61060, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 68.35.37, 68.35.03

Тема дисертації:

1. Підвищення врожайності соняшнику за різних технологій вирощування в умовах нестійкого та недостатнього зволоження України
2. Increasing Sunflower Yield under Different Cultivation Technologies in Conditions of Unstable and Insufficient Moisture in Ukraine

Реферат/анотація:

1. У дисертації наведено теоретичне узагальнення та вирішення важливого наукового завдання з удосконалення елементів технології вирощування соняшнику в умовах нестійкого та недостатнього зволоження України шляхом встановлення закономірностей формування врожайності та показників якості насіння залежно від густоти рослин, гербіцидного навантаження, активності запилювачів та мікроелементного живлення. Актуальність теми дослідження зумовлена важливим значенням соняшнику як провідної олійної культури у світовому та вітчизняному землеробстві. За таких умов особливого значення набуває розроблення адаптивних технологій вирощування соняшнику, спрямованих на підвищення ефективності використання ресурсів середовища та стабілізацію формування врожаю. Метою досліджень

було встановлення закономірностей формування врожайності соняшнику та обґрунтування адаптивних елементів технології його вирощування в умовах нестійкого та недостатнього зволоження Степу України. Об'єкт дослідження – процес формування врожайності соняшнику залежно від елементів технології вирощування. Предмет дослідження – вплив густоти рослин, страхових гербіцидів, ентомофільного запилення та мікроелементного живлення на продуктивність гібридів соняшнику. На основі встановлених закономірностей розроблено адаптивні рекомендації щодо вирощування соняшнику в умовах нестійкого та недостатнього зволоження, які передбачають оптимізацію густоти рослин, регламентоване застосування страхових гербіцидів, урахування впливу технологій захисту на запилення та обґрунтоване використання мікроелементного живлення. Наукова новизна полягає в комплексному дослідженні взаємодії основних елементів технології вирощування соняшнику в умовах кліматичної нестабільності, встановленні адаптивних меж густоти рослин, визначенні фітотоксичних меж дії страхових гербіцидів, кількісній оцінці впливу гербіцидів на активність запилювачів та уточненні доцільності позакореневого внесення бору. Практичне значення одержаних результатів полягало у впровадженні адаптивних технологій вирощування соняшнику у виробничих умовах господарств Харківської та Полтавської областей, що забезпечило підвищення врожайності на 0,3–0,5 т/га, зростання прибутку на 2500–4000 грн/га та зниження ризику втрати врожаю в посушливі роки.

2. The dissertation presents a theoretical generalization and solution to an important scientific problem related to improving elements of sunflower cultivation technology under conditions of unstable and insufficient moisture in Ukraine by establishing the patterns of yield formation and seed quality depending on plant density, herbicide load, pollinator activity, and micronutrient nutrition. The relevance of the research topic is determined by the important role of sunflower as one of the leading oilseed crops in global and national agriculture. Under such conditions, the development of adaptive sunflower cultivation technologies aimed at improving the efficiency of resource use and stabilizing yield formation becomes particularly important. The study aimed to establish the patterns of sunflower yield formation and to substantiate adaptive elements of sunflower cultivation technology under conditions of unstable and insufficient moisture in the Steppe zone of Ukraine. The object of the study was the process of sunflower yield formation depending on elements of cultivation technology. The subject of the study was the influence of plant density, post-emergence herbicides, entomophilous pollination, and micronutrient nutrition on the productivity of sunflower hybrids. Based on the identified patterns, adaptive recommendations for sunflower cultivation under unstable and insufficient moisture conditions were developed. These include optimization of plant density, regulated use of post-emergence herbicides, consideration of their influence on pollination processes, and rational use of micronutrient fertilization. The scientific novelty of the research lies in the comprehensive investigation of the interaction among key technological elements of sunflower cultivation under climate instability, the establishment of adaptive plant density limits, the identification of phytotoxic thresholds of post-emergence herbicides, the quantitative assessment of herbicide influence on pollinator activity, and clarification of the effectiveness of foliar boron application. The practical significance of the obtained results lies in the implementation of adaptive sunflower cultivation technologies in agricultural enterprises of Kharkiv and Poltava regions, which ensured an increase in yield by 0.3–0.5 t/ha, an increase in profit by 2,500–4,000 UAH/ha, and a reduction in the risk of yield losses in drought years.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Технологічне оновлення та розвиток агропромислового комплексу

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Dobrenkyi, O. Herbicide impact on bee pollination and yield interactions in sunflower production. Scientific Horizons. 2025. Vol. 28, No. 11. P. 47–57. DOI:10.48077/scihor11.2025.47
- 2. Добренський О.А., Авраменко С.В. Урожайність гібридів соняшнику залежно від доз страхових гербіцидів в умовах Степу України. Селекція і насінництво. 2025. № 128. С. 6–18. DOI: 10.30835/2413-7510.2025.347582
- 3. Добренський О.А. Вплив різних схем застосування гербіцидів на запилення соняшнику медоносними бджолами. Агробіологія. 2025. № 2. С. 38–46. DOI: 10.33245/2310-9270-2025-199-2-38-46
- 4. Добренський О.А. Вплив різних гербіцидних систем захисту на активність медоносних бджіл та олійність насіння соняшнику. Збалансоване Природокористування. 2025. № 3. С. 143–150. DOI: 10.33730/23104678. 3.2025.342537
- 5. Dobrenkyi O. Influence of Foliar Application of Water-Soluble Boron on Sunflower Productivity. J Water Res. 2025. № 3. P. 1–4. DOI: 10.33140/JWR.03.03.04
- 6. Dobrenkyi O.A., Avramenko S.V. Impact of planting density on sunflower yield in eastern Ukraine. Modern Engineering and Innovative Technologies. 2025. Issue 40. P185–192. DOI: 10.30890/2567-5273.2025-40-01-002
- 7. Dobrenkyi O. Sunflower production technology. ESS Open Archive. 2025. P. 1–77. DOI: 10.22541/essoar.174835190.01046527/v1
- 8. Добренський О.А., Авраменко С.В. Урожайність гібридів соняшнику залежно від густоти рослин в умовах посушливого 2024 року. Тези доповідей Міжнародної науково-практичної інтернет конференція «Сучасні технології в рослинництві» присвячена 150-річчю з дня народження видатного вітчизняного вченого-рослиника Рожевського Бориса Миколайовича, 27–28 листопада 2024 р. Інститут рослинництва ім. В.Я Юр'єва НААН. Харків. 2024. С. 56–59
- 9. Добренський О.А., Авраменко С.В. Урожайність гібридів соняшнику залежно від позакореневого внесення водорозчинного бору. Тези доповідей Міжнародної науково-практичної інтернет конференція «Теоретичні засади інноваційного розвитку рослинництва» присвячена 120-ій річниці від дня народження професора, члена-кореспондента АН УРСР Іллі Михайловича ПОЛЯКОВА, 20 жовтня 2025 р. Інститут рослинництва ім. В.Я Юр'єва НААН. Харків. 2025. С. 28–31
- 10. Авраменко С.В., Попов С.І., Гутянський Р.А., Жижка Н.Г., Добренський О.А., Хрістосов В.В. Базова інформація «Розроблення елементів технології вирощування соняшнику для підвищення продуктивності гібридів» (методичні вказівки). Харків: Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН, 2025. 15 с.

Наукова (науково-технічна) продукція: удосконалення технологій вирощування соняшнику в умовах нестійкого та недостатнього зволоження; методичні рекомендації

Соціально-економічна спрямованість: збільшення обсягів виробництва; поліпшення стану навколишнього середовища; підвищення продуктивності праці

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U100576; 0125U000507

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Авраменко Сергій Володимирович

2. Serhii V. Avramenko

Кваліфікація: д. с.-г. н., с.н.с., 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4737-8441

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут рослинництва ім. В. Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497176

Місцезнаходження: проспект Героїв Харькова, Харків, Харківський р-н., 61060, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кудря Сергій Іванович

2. Serhii I. Kudria

Кваліфікація: д. с.-г. н., професор, 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4581-8426

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний біотехнологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44234755

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Івченко Тетяна Володимирівна

2. Tetiana V. Ivchenko

Кваліфікація: д. с.-г. н., професор, 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4316-362X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут овочівництва і баштанництва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497124

Місцезнаходження: вул. Інститутська, с. Селекційне, Харківський р-н., 62478, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Макляк Катерина Миколаївна

2. Kateryna M. Makliak

Кваліфікація: д. с.-г. н., старший науковий співробітник, 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9841-2454

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут рослинництва ім. В. Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497176

Місцезнаходження: проспект Героїв Харькова, Харків, Харківський р-н., 61060, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Огурцов Юрій Євгенович

2. Yurii Y. Ohurtsov

Кваліфікація: к. с.-г. н., старший науковий співробітник, 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4870-5654

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут рослинництва ім. В. Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497176

Місцезнаходження: проспект Героїв Харькова, Харків, Харківський р-н., 61060, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кириченко Віктор Васильович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кириченко Віктор Васильович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Фатеева Олена Олександрівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна